

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης

Εποπτεύουσα Αρχή:

Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας

Αντικείμενο εποπτείας:

Ασφάλεια Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης

(σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων και σε επιχειρήσεις πρωτογενούς παραγωγής της περίπτ. α της παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ. 79/2007)

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	2
Ενέργειες Συμμόρφωσης.....	3
1. Παροχή κατευθυντηρίων γραμμών, συμβουλών και πληροφόρησης.....	3
2. Γραπτές συστάσεις	3
3. Επιβολή προστίμου	4
4. Προσωρινή ή οριστική διακοπήλειτουργίας.....	6
5. Κατάσχεση, δέσμευση, σφράγιση, απόσυρση, ανάκληση, περιορισμός και απαγόρευση της κυκλοφορίας και της διαθεσιμότητας στην αγορά ή καταστροφή προϊόντων	6
6. Αναφορά στην Εισαγγελική Αρχή, εφόσον από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται ποινική κύρωση για τη συγκεκριμένη παράβαση	6
Διαδικασία επιλογής ενεργειών συμμόρφωσης.....	7
(A) Επίπεδο συμμόρφωσης που προκύπτει από το φύλλο ελέγχου	8
(B) Κίνδυνος που πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά προτεραιότητα.....	8
(Γ) Προσδιορισμός ζητημάτων συμμόρφωσης που δεν σχετίζονται με τον κίνδυνο	8
(Δ) Εκτίμηση επιχειρηματικών παραγόντων	9
(E) Τελικό συμπέρασμα επιβολής μέτρων συμμόρφωσης	14
Υιοθέτηση του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης	15
Εικόνα 1: ΜΕΣ και Κύκλος Εποπτείας.....	2
Πίνακας 1: Είδη ενεργειών συμμόρφωσης που εφαρμόζονται ανάλογα με το επίπεδο συμμόρφωσης που προκύπτει από το Φύλλο Ελέγχου	7
Πίνακας 2:Πίνακας αντιστοίχισης ενέργειας συμμόρφωσης με τα διαθέσιμα μέτρα συμμόρφωσης	14
Διάγραμμα 1: Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης - Η διαδικασία	8
Διάγραμμα 2: Διάγραμμα απόφασης για την περίπτωση επιπέδου συμμόρφωσης “υψηλού κινδύνου” και την λήψη μέτρων συμμόρφωσης με βάση την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων.....	12
Διάγραμμα 3: Διάγραμμα απόφασης για την περίπτωση επιπέδου συμμόρφωσης “μεσαίου κινδύνου” και την λήψη μέτρων συμμόρφωσης με βάση την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων.....	13

Εισαγωγή

Με το άρθρο 149 του ν. 4512/2018 εισάγεται στο νέο θεσμικό πλαίσιο για την εποπτεία των οικονομικών δραστηριοτήτων, το καινοτόμο εργαλείο του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης (ΜΕΣ). Οι αρχές Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού προβλέπεται να καταρτίσουν ΜΕΣ, το οποίο θα καθοδηγεί τους ελεγκτές στη λήψη μέτρων συμμόρφωσης μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας κάθε ελέγχου. Παράλληλα, με το άρθρο 151 του Νόμου εισάγεται η φιλοσοφία μιας κοινής προσέγγισης στην επιβολή μέτρων και κυρώσεων που πρέπει να υιοθετηθεί από τις εποπτεύουσες αρχές.

Για πληρέστερη κατανόηση στην παρακάτω εικόνα 1 απεικονίζεται η θέση του ΜΕΣ στον κύκλο εποπτείας:

Εικόνα 1: ΜΕΣ και Κύκλος Εποπτείας

Το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης, σύμφωνα με το Ν. 4512/2018, είναι το εργαλείο που υποστηρίζει και καθοδηγεί τους ελεγκτές στην λήψη μέτρων και κυρώσεων στις περιπτώσεις που εντοπίζεται μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας κατά τη διαδικασία του ελέγχου.

Σκοπός του ΜΕΣ είναι :

- Η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας και η ενίσχυση τήρησης των νομικών απαιτήσεων.
- Η αύξηση της συνέπειας και της προώθησης του αισθήματος δικαίου στη διαδικασία συμμόρφωσης.
- Η αποτροπή πρακτικών που οδηγούν σε μη συμμόρφωση
- Η αποτελεσματική και αναλογική εφαρμογή των κατάλληλων ενεργειών και μέτρων συμμόρφωσης

Με την ανάπτυξη και εφαρμογή του ΜΕΣ επιτυγχάνεται:

- Η ομοιόμορφη εφαρμογή των μέτρων συμμόρφωσης με την ανάπτυξη ενός δομημένου δέντρου αποφάσεων, που καθοδηγεί την εφαρμογή των μέτρων και ενεργειών συμμόρφωσης
- Η αναλογικότητα και η στοχοθέτηση
- Η δημιουργία μιας διαφανούς διαδικασίας, που θα χρησιμοποιήσουν οι ελεγκτές όταν αποφασίζουν μέτρα και ενέργειες συμμόρφωσης

- Η καθοδήγηση, η διαφάνεια κι η καλύτερη αξιολόγηση που διασφαλίζουν τη λήψη ορθών και υπεύθυνων αποφάσεων από τους ελεγκτές, ιδιαίτερα σε περίπλοκες υποθέσεις.
- Η καθοδήγηση για τους λιγότερο έμπειρους ή εκπαιδευόμενους ελεγκτές κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων μέτρων συμμόρφωσης
- Η καλύτερη αξιολόγηση των ενεργειών συμμόρφωσης.

Στο ΜΕΣ αναπτύσσονται τα κατάλληλα κριτήρια και παράμετροι που θα πρέπει να λαμβάνονται πριν την επιλογή των μέτρων συμμόρφωσης σε περιπτώσεις παραβάσεων που δημιουργούν κινδύνους για βασικές πτυχές του δημοσίου συμφέροντος. Οι ενέργειες και τα μέτρα συμμόρφωσης θα πρέπει να είναι εύλογες και να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας ως προς την επαπειλούμενη ζημιά στο δημόσιο συμφέρον.

Κατά την εκτέλεση των κύριων ελεγκτικών λειτουργιών (επίσημοι έλεγχοι), οι ελεγκτές χρησιμοποιούν το ΜΕΣ και βάσει του επιπέδου συμμόρφωσης που προκύπτει από το φύλλο ελέγχου, επιβάλλουν τα ανάλογα μέτρα. Στο τέλος του ελέγχου, οι ελεγκτές συνδέουν τα ευρήματα του ελέγχου με ένα επίπεδο επικινδυνότητας και το αντίστοιχο μέτρο συμμόρφωσης. Το επίπεδο κινδύνου προέρχεται απευθείας από το αποτέλεσμα του φύλλου Υπογραμμίζεται, ωστόσο ότι η αξιολόγηση του κινδύνου και η διαδικασία λήψης αποφάσεων ενεργειών συμμόρφωσης, σε πολλές περιπτώσεις χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα και ανάγκη συνεκτίμησης των ιδιαίτερων παραγόντων της κάθε υπόθεσης. Το ΜΕΣ, ως εργαλείο, παρέχει το πλαίσιο καθοδήγησης, στην κατεύθυνση της ομοιόμορφης και δίκαιης επιβολής μέτρων. Ως εκ τούτου δεν πρέπει να παρεμποδίζεται η διακριτική ευχέρεια και η άσκηση της επαγγελματικής κρίσης των ελεγκτών, ως προς την επιλογή του κατάλληλου μέτρου_συμμόρφωσης μεταξύ των διαθεσίμων ενεργειών που προβλέπονται από την νομοθεσία.

Ενέργειες Συμμόρφωσης

Ανάλογα με το επίπεδο κινδύνου το ΜΕΣ οδηγεί στην επιλογή της κατάλληλης ενέργειας συμμόρφωσης, ως εξής:

1. Παροχή κατευθυντηρίων γραμμών, συμβουλών και πληροφόρησης

Εάν η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ασήμαντη και δεν δημιουργεί κίνδυνο για την δημόσια υγεία ή δεν συνιστά δόλια ή παραπλανητική πρακτική, μπορεί να παρασχεθεί από τις αρμόδιες αρχές, έγγραφη πληροφόρηση και κατευθύνσεις για τη συμμόρφωση του οικονομικού φορέα σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ 1 περ. β. του ν. 4235/2014 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η παροχή συμβουλών, πληροφόρησης και κατευθύνσεων είναι πολύ σημαντική ειδικότερα για τις μικρές και νέες επιχειρήσεις.

Ειδικότερα: η συγκεκριμένη επιλογή αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες από το φύλλο ελέγχου προκύπτουν **μέχρι 5% του συνόλου των μικρών** μη συμμορφώσεων όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 παρ.2, περιπτ. α της ΚΥΑ 474/92444/30-03-2020 (Β' 1195/07.04.2020) «Μεθοδολογία προγραμματισμού επίσημων ελέγχων σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων και σε επιχειρήσεις πρωτογενούς παραγωγής της περίπτ. α της παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ. 79/2007 (Α' 95) - Αξιολόγηση κινδύνου και κατάταξή τους σε βαθμό επικινδυνότητας». **Ωστόσο, σε περίπτωση που ο φορέας δεν συμμορφώνεται με προηγούμενες προφορικές συστάσεις η αρμόδια αρχή προβαίνει σε γραπτές συστάσεις.**

2. Γραπτές συστάσεις

Γραπτές συστάσεις σε επιχειρήσεις τροφίμων, προκειμένου να προβούν σε διορθωτικές ενέργειες τάσσοντας εύλογο χρόνο συμμόρφωσης, συνίστανται για μη συμμορφώσεις που δεν αποτελούν ούτε θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία ή δεν συνιστούν δόλιες ή παραπλανητικές πρακτικές σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ 1 περ. α και περ. γ υποπερ. γα) του ν. 4235/2014 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Εφόσον δεν υπάρξει ανταπόκριση της επιχείρησης στις γραπτές συστάσεις, θα πρέπει να ακολουθήσουν αυστηρότερες ενέργειες και μέτρα συμμόρφωσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ 1 περ. γ υποπερ. γα) και γβ του ν. 4235/2014.

Ειδικότερα: η συγκεκριμένη επιλογή αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες από το φύλλο ελέγχου προκύπτουν **από 5% έως και 10% του συνόλου των μικρών** ή/και μέχρι 5% του συνόλου των **μεσαίων** μη συμμορφώσεων όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 παρ.2, περιπτ. β της ΚΥΑ 474/92444/30-03-2020 (Β' 1195/07.04.2020).

3. Επιβολή προστίμου

Η επιβολή προστίμων, όπως προβλέπεται στην παρ. 5δ του άρθρου 151 του ν. 4512/2018, είναι αυστηρότερο μέτρο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης και βρίσκει εφαρμογή σε περιπτώσεις που καταγράφεται μια πιο μέτρια παράβαση ή μπορεί να επιβληθεί συνδυαστικά με την αναστολή ή ανάκληση άδειας και/της δίωξης για περιπτώσεις ακόμη πιο σοβαρών παραβάσεων. Γενικά, τα πρόστιμα δεν ενδείκνυνται ως μέτρο συμμόρφωσης σε περιπτώσεις ήσσονος ή μικρής σημασίας παραβάσεων, **ωστόσο, πρέπει να επιβάλλονται σε περίπτωση που ο φορέας δεν συμμορφώνεται με προηγούμενες γραπτές συστάσεις**. Η επιβολή προστίμου πρέπει επίσης να ακολουθεί την αρχή της αναλογικότητας και να είναι **σύμφωνη με το άρθρο 3 παρ 1 περ. β υποπερ. ββ, παρ.2 και άρθρο 23 του ν. 4235/2014**.

Για την επιβολή προστίμου οι ελεγκτές πρέπει να ακολουθούν ένα προκαθορισμένο μοντέλο για να υπολογίζουν το επίπεδο του, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης που διαπιστώθηκε και λαμβάνοντας υπόψη διάφορα κριτήρια επιμέτρησης με τους σχετικούς συντελεστές σύμφωνα με την ΚΥΑ 434/82574/25-06-2014(Β'1710/26-06-2014).

Για τον προσδιορισμό του χρηματικού ύψους των διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 23 του Ν. 4235/2014, η αξιολόγηση και βαθμολόγηση των κριτηρίων επιμέτρησης της παρ. 4 του ίδιου ως άνω άρθρου πραγματοποιείται για όλες τις επιχειρήσεις, σύμφωνα με συντελεστές, οι οποίοι καθορίζονται ως εξής:

1. Βαθμός επικινδυνότητας της μη συμμόρφωσης:
 - α) Ο βαθμός επικινδυνότητας βαθμολογείται σε κλίμακα από ένα (1) έως οκτώ (8), ως εξής:
 - αα) Μη συμμόρφωση χαμηλής σοβαρότητας βαθμολογείται με ένα (1) βαθμό.
 - ββ) Μη συμμόρφωση μεσαίας σοβαρότητας βαθμολογείται με δύο (2) ή τρεις (3) βαθμούς.
 - γγ) Μη συμμόρφωση υψηλής σοβαρότητας βαθμολογείται με τέσσερις (4) ή πέντε (5) βαθμούς.
 - δδ) Μη συμμόρφωση ιδιαίτερα υψηλής σοβαρότητας βαθμολογείται με έξι (6) ή επτά (7) ή οκτώ (8) βαθμούς.

- β) Για τη διαβάθμιση της σοβαρότητας της μη συμμόρφωσης, ως χαμηλής, μεσαίας, υψηλής ή ιδιαίτερα υψηλής, λαμβάνονται υπόψη οι εξής παράμετροι:
 - αα) Η φύση, το είδος και τα χαρακτηριστικά της μη συμμόρφωσης.
 - ββ) Το μέγεθος, το εύρος και η έκταση της μη συμμόρφωσης.
 - γγ) Ο χαρακτήρας της μη συμμόρφωσης ως προς την πρόθεση και σκοπιμότητα

του μη συμμορφούμενου.

2. Πολλαπλότητα των μη συμμορφώσεων της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης: Η πολλαπλότητα των μη συμμορφώσεων βαθμολογείται σε κλίμακα από μηδέν (0) έως δύο (2) ως εξής:

α) Μη συμμόρφωση/συμμορφώσεις που εντοπίζονται σε μια (1) υποπερίπτωση βαθμολογείται/ούνται με μηδέν (0) βαθμούς.

β) Μη συμμορφώσεις που εντοπίζονται σε δύο (2) υποπεριπτώσεις βαθμολογούνται με ένα (1) βαθμό.

γ) Μη συμμορφώσεις που εντοπίζονται σε τρεις (3) υποπεριπτώσεις και άνω βαθμολογούνται με δύο (2) βαθμούς.

3. α) Μέγεθος της επιχείρησης: Το μέγεθος της επιχείρησης βαθμολογείται σε κλίμακα από ένα (1) έως τέσσερα (4) ως εξής:

αα) Πολύ μικρές επιχειρήσεις, με ετήσιο κύκλο εργασιών έως 500.000€, βαθμολογούνται με ένα (1) βαθμό.

ββ) Μικρές επιχειρήσεις, με ετήσιο κύκλο εργασιών από 500.001€ έως 1.500.000€, βαθμολογούνται με δύο (2) βαθμούς.

γγ) Μεσαίες επιχειρήσεις, με ετήσιο κύκλο εργασιών από 1.500.001€ έως 5.000.000€ βαθμολογούνται με τρεις (3) βαθμούς. δδ) Μεγάλες επιχειρήσεις, με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 5.000.001€, βαθμολογούνται με τέσσερις (4) βαθμούς.

4. Υποτροπή ως προς την ίδια μη συμμόρφωση στη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων ετών: Η υποτροπή βαθμολογείται σε κλίμακα από μηδέν (0) έως δύο (2) ως εξής:

α) Η μη υποτροπή βαθμολογείται με μηδέν (0) βαθμούς.

β) Η μία (1) υποτροπή βαθμολογείται με ένα (1) βαθμό.

γ) Οι δύο (2) υποτροπές και άνω βαθμολογούνται με δύο (2) βαθμούς.

Ο υπολογισμός του προστίμου γίνεται βάσει του άρθρου 4 της ίδιας απόφασης.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	
	Κατηγορία μη συμμορφώσεων
ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ (ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ)	
Χαμηλή	1
Μεσαία	2 ή 3
Υψηλή	4 ή 5
Ιδιαίτερα υψηλή	6, 7 ή 8
ΠΟΛΛΑΠΛΟΤΗΤΑ	
Μία	0
Δύο	1
Τρεις και άνω	2
ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Πολύ μικρή	1
Μικρή	2
Μεσαία	3
Μεγάλη	4
ΥΠΟΤΡΟΠΗ	

Μη υποτροπή	0
Μία	1
Δύο και άνω	2
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	7
ΕΥΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ	από - έως

Αναφορικά με τους τακτικούς επίσημους ελέγχους, κατά τους οποίους γίνεται χρήση των ΦΕ, η συγκεκριμένη επιλογή αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες από το φύλλο ελέγχου προκύπτουν (α) **πάνω από το 5% του συνόλου των μεσαίων** μη συμμορφώσεων όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 παρ.2, περιπτ. β της ΚΥΑ 474/92444/30-03-2020 (Β' 1195/07.04.2020) εάν ο φορέας δεν συμμορφώνεται με προηγούμενες γραπτές συστάσεις, και (β) στην περίπτωση οποιουδήποτε αριθμού **μεγάλων ή και κρίσιμων μη συμμορφώσεων** όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 παρ.2, περιπτ. γ της ΚΥΑ 474/92444/30-03-2020 (Β' 1195/07.04.2020)

4. Προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας

Η προσωρινή διακοπή λειτουργίας (παρ. 5β και 6, άρθρο 151, Ν. 4512/2018) επιβάλλεται συνήθως με την αναστολή άδειας λειτουργίας ή την προσωρινή διακοπή (του συνόλου ή τμήματος) της λειτουργίας της επιχείρησης. Αυτό το είδος συμμόρφωσης μπορεί να συνοδεύεται από την επιβολή προστίμου και να επισύρει και πιθανή ποινική κύρωση. Η προσωρινή διακοπή λειτουργίας πρέπει να χρησιμοποιείται σε περίπτωση εντοπισμού σημαντικών παραβάσεων ή **κρίσιμων μη συμμορφώσεων** όπως οι τελευταίες ορίζονται όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 παρ.2, περιπτ. δ της ΚΥΑ 474/92444/30-03-2020 (Β' 1195/07.04.2020) και που θέτουν σε άμεσο κίνδυνο τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, την υγεία ή προστασία των ζώων ή το περιβάλλον. Σε περίπτωση που η επιχείρηση συμμορφωθεί έπειτα από τις υποδείξεις των ελεγκτών, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, η απαγόρευση αυτή πρέπει να αίρεται.

Δεδομένου ότι το μέτρο της μόνιμης διακοπής της λειτουργίας μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελεί το πιο αυστηρό μέτρο, το συγκεκριμένο μέτρο θα πρέπει να επιβάλλεται μόνο σε περιπτώσεις διαπίστωσης σοβαρών παραβάσεων και όταν καμία άλλη ενέργεια συμμόρφωσης δεν μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά. Η μόνιμη διακοπή της λειτουργίας μιας επιχείρησης δεν θα πρέπει επομένως να χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις που ο φορέας α) παραβιάζει για πρώτη φορά τη νομοθεσία β) δείχνει προθυμία να αποκαταστήσει να συμμορφωθεί και γ) έχει δείξει στο παρελθόν δείγματα συνεργασίας με τις εποπτεύουσες αρχές. Η αναστολή ή ανάκληση γίνεται βάσει του άρθρου 9 του ν. 4235/2014.

5. Κατάσχεση, δέσμευση, σφράγιση, απόσυρση, ανάκληση, περιορισμός και απαγόρευση της κυκλοφορίας και της διαθεσιμότητας στην αγορά ή καταστροφή προϊόντων

Η κατάσχεση, η δέσμευση, η σφράγιση, η απόσυρση, η ανάκληση, ο περιορισμός της κυκλοφορίας και της διαθεσιμότητας προϊόντων στην αγορά, ή η καταστροφή προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια ή το περιβάλλον, ή προϊόντων που διατίθενται χωρίς να πληρούν τις απαιτούμενες νομικές απαιτήσεις, αποτελούν ένα είδος συμμόρφωσης που ενδείκνυνται, κυρίως, για περιπτώσεις που εντοπίζονται σοβαρές παραβιάσεις της νομοθεσίας και οι οποίες μπορεί να σχετίζονται με την ασφάλεια προϊόντων. Αυτό το είδος συμμόρφωσης συνήθως συνοδεύεται από πρόστιμα και ενδεχομένως ποινική κύρωση. Η δέσμευση ή κατάσχεση γίνεται βάσει των άρθρων 6 και 7 του ν. 4235/2014.

6. Αναφορά στην Εισαγγελική Αρχή, εφόσον από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται ποινική κύρωση για τη συγκεκριμένη παράβαση

Τυχόν Ποινικές κυρώσεις επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4235/2014.

Όπως προαναφέρθηκε, η παροχή πληροφόρησης και καθοδήγησης, καθώς και των γραπτών συστάσεων αφορά σε χαμηλής σημασίας παραβάσεις, οι διοικητικές κυρώσεις και τα πρόστιμα σε περιπτώσεις μέτριων έως σοβαρών παραβάσεων, η προσωρινή ή μόνιμη διακοπή δέσμευση, σφράγιση, απόσυρση προϊόντων, αναστολή ή ανάκληση άδειας και η ποινική κύρωση αφορούν σημαντικές και σοβαρές παραβάσεις της νομοθεσίας.

Ο παρακάτω Πίνακας απεικονίζει αυτήν τη διάκριση.

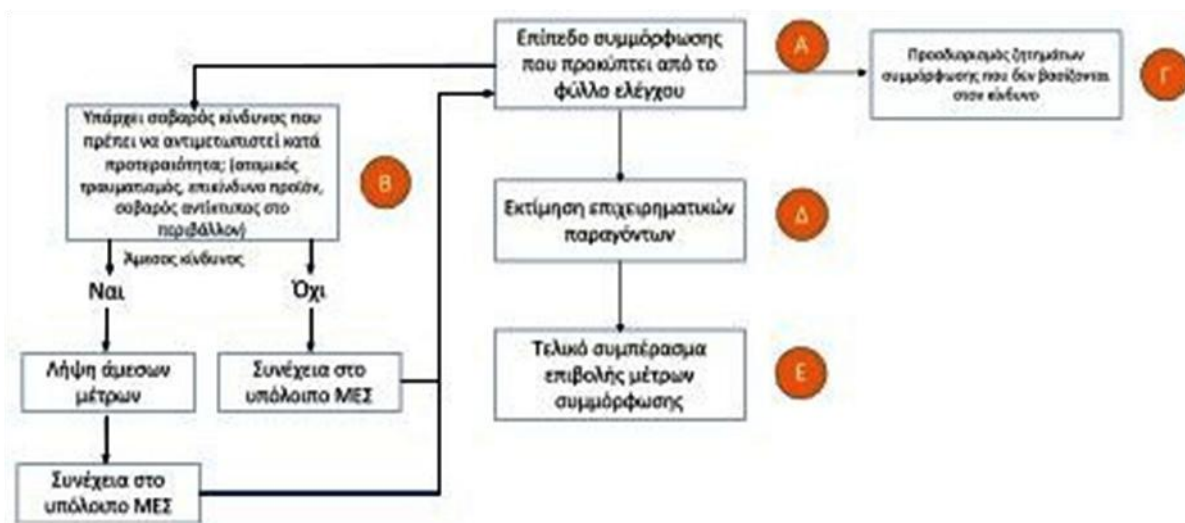
Επίπεδο Συμμόρφωσης (από το ΦΕ)	Είδη Συμμόρφωσης βάσει του κυρωτικού συστήματος				
	Συμβουλές & πληροφόρηση	Γραπτές συστάσεις	Επιβολή προστίμου	Προσωρινή ή μόνιμη διακοπή λειτουργίας	Αναφορά στην εισαγγελική αρχή
Υψηλός Κίνδυνος	✓	✓	✓	✓	✓
Μεσαίος Κίνδυνος	✓	✓	✓	-	-
Χαμηλός Κίνδυνος	✓	✓	-	-	-

Πίνακας 1: Είδη ενεργειών συμμόρφωσης που εφαρμόζονται ανάλογα με το επίπεδο συμμόρφωσης που προκύπτει από το Φύλλο Ελέγχου

Διαδικασία επιλογής ενεργειών συμμόρφωσης

Η διαδικασία του ΜΕΣ με δομημένο και σαφή τρόπο–περιλαμβάνει (διάγραμμα 1) τα παρακάτω βήματα:

1. Επίπεδο συμμόρφωσης το οποίο προκύπτει από το αποτέλεσμα του φύλλου ελέγχου
2. Διαχωρισμός των δυνητικών σοβαρών κινδύνων που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα και δεν υπόκεινται σε επανεξέταση μέσω του ΜΕΣ
3. Προσδιορισμός ζητημάτων συμμόρφωσης που δεν βασίζονται στον κίνδυνο οπότε και δεν περιλαμβάνονται στο φύλλο ελέγχου
4. Εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων
5. Τελικό συμπέρασμα επιβολής μέτρων συμμόρφωσης.

Διάγραμμα 1: Διαδικασία Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης

Βάσει του παραπάνω διαγράμματος, ο ελεγκτής καθοδηγείται με συγκεκριμένο τρόπο στις κατάλληλες ενέργειες συμμόρφωσης, βάσει ρίσκου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ν.4512/2018.

Αναλυτική περιγραφή των ανωτέρω βημάτων:

(Α) Επίπεδο συμμόρφωσης που προκύπτει από το φύλλο ελέγχου

Είναι το σημείο εκκίνησης του ΜΕΣ. Στο τέλος ενός ελέγχου, η επιχείρηση χαρακτηρίζεται ως “χαμηλού”, “μεσαίου”, ή “υψηλού” επιπέδου κινδύνου σύμφωνα με τη συμμόρφωση που διαπιστώθηκε και καταγράφηκε από τους ελεγκτές εκείνη τη δεδομένη στιγμή.

(Β) Κίνδυνος που πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά προτεραιότητα

Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια ενός ελέγχου διαπιστώνεται ένας άμεσος σοβαρός κίνδυνος, οι ελεγκτές θα πρέπει να αντιμετωπίζουν κατά προτεραιότητα τον κίνδυνο αυτόν. Ανεξαρτήτως από τη συνολική κατηγοριοποίηση κινδύνου π.χ. του οικονομικού φορέα, ο ελεγκτής οφείλει να αντιμετωπίσει κατά προτεραιότητα άμεσους σοβαρούς κινδύνους που σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων ζωικής προέλευσης και αντιστοιχούν σε **μεγάλες** ή **κρίσιμες μη συμμορφώσεις** όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παρ.2, περιπτ. γ και περιπτ. δ αντίστοιχα της ΚΥΑ 474/92444/30-03-2020 (Β' 1195/07.04.2020).

Λαμβάνοντας άμεσα μέτρα, ώστε να ελέγξει τον κίνδυνο αποτελεσματικά, στον βαθμό που πλέον είναι αμελητέος ή έχει εξαλειφθεί τελείως. Ωστόσο, ο ελεγκτής θα πρέπει να καθορίσει αν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες ή μέτρα συμμόρφωσης για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση σε σχέση με άλλους κινδύνους που πιθανώς εντοπίστηκαν. Ο ελεγκτής θα πρέπει να συνεκτιμήσει την κατάσταση, να συνεχίσει με τη διερεύνηση τυχόν εναπομεινάντων κινδύνων και να εφαρμόσει το ΜΕΣ από την αρχή (Α).

(Γ) Προσδιορισμός ζητημάτων συμμόρφωσης που δεν σχετίζονται με τον κίνδυνο

Τα φύλλα ελέγχου περιέχουν τα αναγκαία σημεία που σχετίζονται με τον κίνδυνο. Μέσω αυτών των ερωτήσεων, μπορεί να εξαχθεί το επίπεδο συμμόρφωσης της επιχείρησης. Ωστόσο, υπάρχουν κάποιες νομικές υποχρεώσεις της επιχείρησης οι οποίες μπορεί να μην αφορούν άμεσα σημαντικούς ή άλλους κινδύνους, αλλά να σχετίζονται με ζητήματα νομιμότητας, Για παράδειγμα υποχρέωση τήρησης του αρχείου της γνωστοποίησης στην εγκατάσταση της επιχείρησης ή η τήρηση άλλων αρχείων ασφαλείας ή καταγραφής

συμβάντων. Η έννοια της συμμόρφωσης στις συγκεκριμένες περιπτώσεις έχει περισσότερο διοικητικό χαρακτήρα οπότε και τα ζητήματα αυτά εξετάζονται διακριτά στο Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης εφαρμόζοντας τα προβλεπόμενα μέτρα στην κείμενη νομοθεσία. Π.χ. Πλήρης φάκελος αδειοδότησης, αρχείο προηγούμενων εκθέσεων επισήμου ελέγχου, επικαιροποιημένη κάτοψη της εγκατάστασης (σύμφωνα με το πδ 79/2007)

(Δ) Εκτίμηση επιχειρηματικών παραγόντων

Εκτός από τη γενικότερη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία, η εφαρμογή των κατάλληλων ενεργειών και μέτρων συμμόρφωσης πρέπει παράλληλα να λαμβάνει υπόψη τους ευρύτερους παράγοντες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 149 του Ν. 4512/2018 η λήψη αποφάσεων που ακολουθεί το συμπέρασμα ενός ελέγχου εκτελείται σύμφωνα με τα εξής κριτήρια:

- τη μείωση των πιθανών κινδύνων και την αποτροπή ή μείωση των παραβάσεων ή την άρση αυτών
- τη συμπεριφορά και τον βαθμό συνεργασίας του ελεγχόμενου οικονομικού φορέα.

Συνεπώς, πριν το τελικό συμπέρασμα επιβολής μέτρων συμμόρφωσης ο ελεγκτής συνυπολογίζει και συγκεκριμένους παράγοντες που αφορούν την κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Αυτοί οι παράγοντες είναι οι «επιχειρηματικοί παράγοντες», οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν την επιλογή του τελικού μέτρου συμμόρφωσης.

Παραδείγματα επιχειρηματικών παραγόντων που μπορεί να ληφθούν υπόψη:

- Το ιστορικό των μη συμμορφώσεων της επιχείρησης
- Το ιστορικό της συγκεκριμένης μη συμμόρφωσης (εκούσια ή ακούσια, για πρώτη φορά ή κατά επανάληψη)
- Η προθυμία και η άμεση λήψη μέσων συμμόρφωσης
- Η επιδίωξη οικονομικού αποτελέσματος (σκόπιμη ή μή)

(1) Το πρώτο βήμα κατά την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων αποτελεί ο προσδιορισμός των επιχειρηματικών παραγόντων, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη από τους ελεγκτές για τη λήψη της τελικής απόφασης επιβολής μέτρων συμμόρφωσης. Ακολουθεί πίνακας καταγραφής των επιχειρηματικών παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη για τις εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων και επιχειρήσεων πρωτογενούς παραγωγής (της περίπτ. α της παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ. 79/2007) για το πεδίο εποπτείας Ασφάλεια Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης

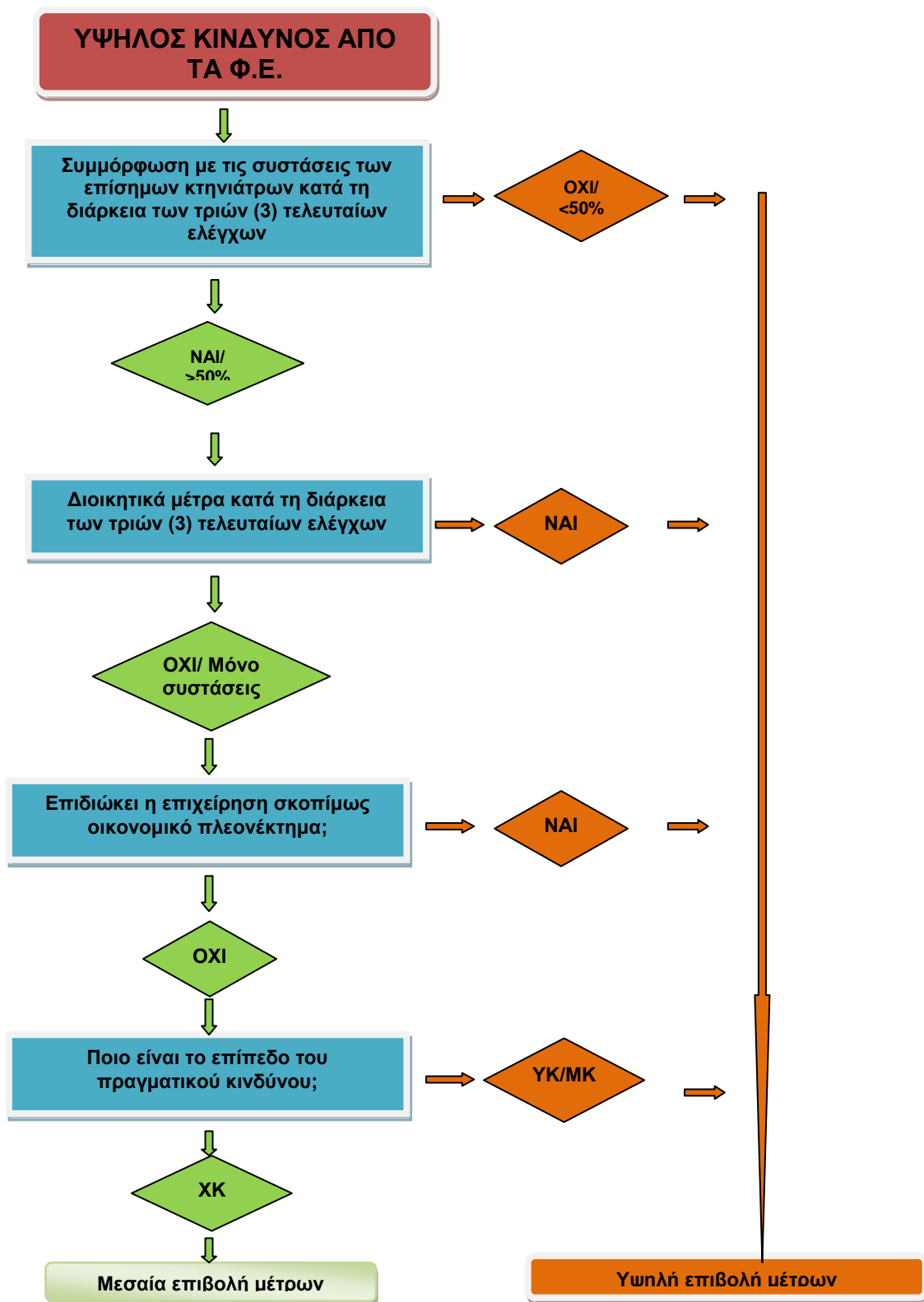
Πίνακας επιχειρηματικών παραγόντων	
Επιχειρηματικός Παράγοντας	Συνέπεια
Συμμόρφωση με τις συστάσεις των επίσημων κτηνιάτρων κατά τη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων ελέγχων	ΝΑΙ

	ΜΕΡΙΚΩΣ (>50%, <50%)
	ΟΧΙ
Διοικητικά μέτρα/ ποινικές κυρώσεις κατά τη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων ελέγχων	ΝΑΙ (μόνο προφορικές ή γραπτές συστάσεις)
	ΝΑΙ (Αναστολή/ ανάκληση, επιβολή προστίμων ή ποινικών κυρώσεων)
	ΟΧΙ
Επιδιώκει η επιχείρηση σκοπίμως οικονομικό πλεονέκτημα;	ΝΑΙ Η επιχείρηση αποφεύγει σκοπίμως την τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων συμμόρφωσης, με σκοπό την απόκτηση εμπορικού κέρδους
	ΟΧΙ Η μη τήρηση των απαιτήσεων συμμόρφωσης δεν προσβλέπει σε εμπορικό κίνητρο.
Ποιο είναι το επίπεδο του πραγματικού κινδύνου; Αφορά στην εγκατάσταση και προκύπτει από τα φύλλα ελέγχου	ΥΨΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
	ΜΕΣΑΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
	ΧΑΜΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

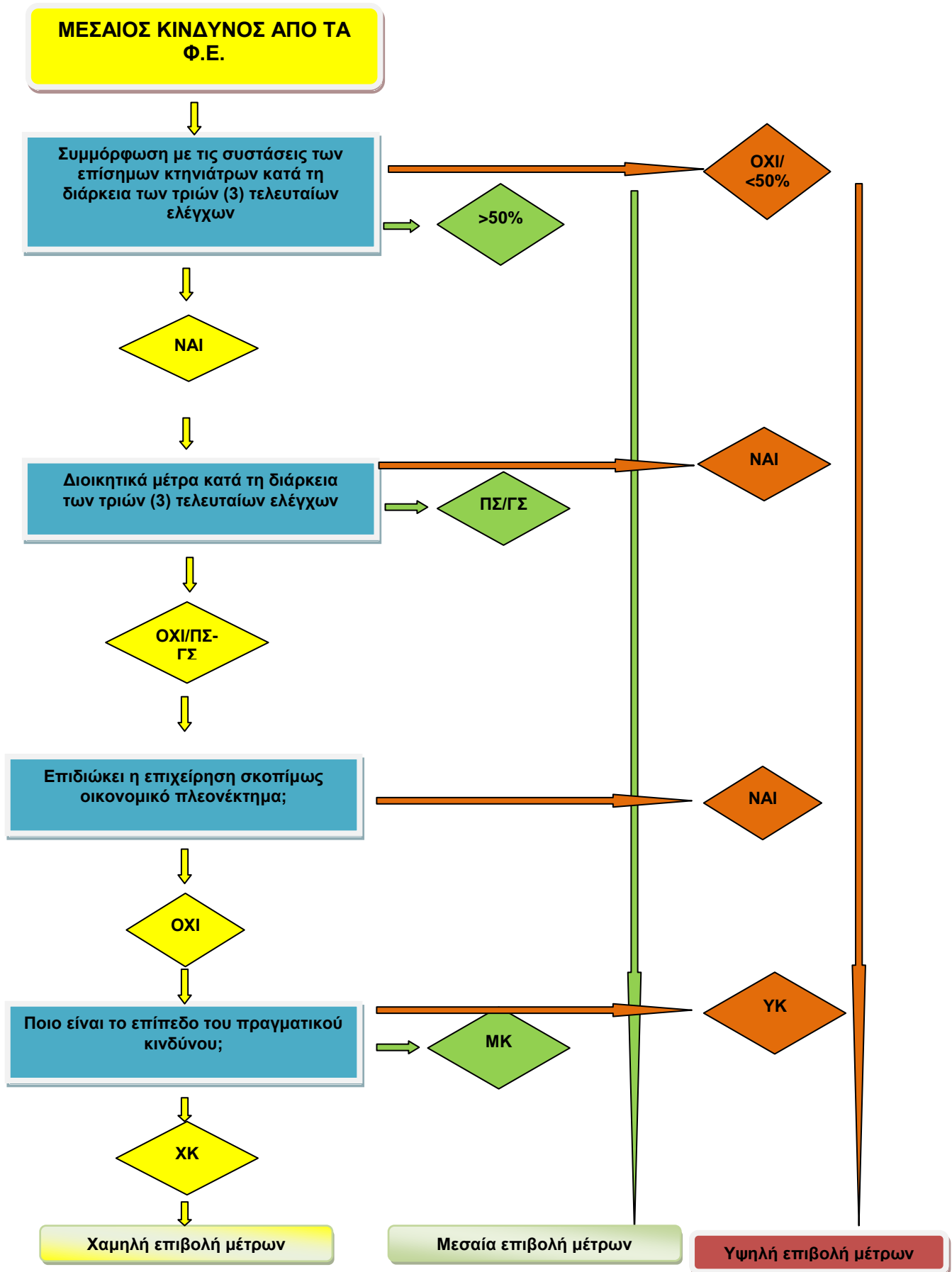
(2) Το δεύτερο βήμα κατά την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων αποτελεί η εφαρμογή από τον ελεγκτή του κατάλληλης διαδικασίας λήψης απόφασης (δενδροειδής-διαγράμματα 2 και 3) που θα τον οδηγήσει στο τελικό αποτέλεσμα για τη λήψη μέτρων για τη συμμόρφωση.

Όπως προαναφέρθηκε, μετά το πέρας του ελέγχου και τον καθορισμό του επιπέδου συμμόρφωσης που προκύπτει από το φύλλο ελέγχου, ακολουθεί η εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων πριν τη λήψη του τελικού συμπεράσματος και την επιβολή πιθανών μέτρων συμμόρφωσης. Σε πρακτικό επίπεδο, οι επιχειρηματικοί παράγοντες αποτυπώνονται με τη μορφή δένδροειδούς διαγράμματος. Στο διάγραμμα αυτό αποτυπώνονται για κάθε επίπεδο συμμόρφωσης (χαμηλού / μεσαίου / υψηλού κινδύνου) και οι συνεκτιμώμενοι επιχειρηματικοί παράγοντες (που έχουν αναλυθεί παραπάνω) προκειμένου οι ελεγκτές να λάβουν την τελική τους απόφαση για τις ενέργειες ή τα μέτρα συμμόρφωσης που θα επιβληθούν.

Παρακάτω εφαρμόζονται οι επιχειρηματικοί παράγοντες με τη μορφή διαγράμματος απόφασης.

Διάγραμμα 2: Διάγραμμα απόφασης για την περίπτωση επιπέδου συμμόρφωσης “υψηλού κινδύνου” και την λήψη μέτρων συμμόρφωσης με βάση την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων

Διάγραμμα 3: Διάγραμμα απόφασης για την περίπτωση επιπέδου συμμόρφωσης “μεσαίου κινδύνου” και την λήψη μέτρων συμμόρφωσης με βάση την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων

Σε περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας έχει κατηγοριοποιηθεί από το φύλλο ελέγχου ως χαμηλού κινδύνου (επίπεδο συμμόρφωσης), δεδομένου ότι ο κίνδυνος είναι μικρός η κατηγοριοποίηση αυτή κρίνεται δύσκολο να μεταβληθεί από την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων. Ωστόσο, σε περίπτωση που αντίστοιχα ζητήματα συμμόρφωσης (ακόμα και ήσσονος σημασίας παραβίασης της νομοθεσίας) έχουν παρουσιαστεί και κατά το παρελθόν, η γραπτή σύσταση μπορεί να αποτελέσει μια πιο πρόσφορη ενέργεια αντί της απλής παροχής συμβουλών.

(3) Το τρίτο βήμα κατά την εκτίμηση των επιχειρηματικών παραγόντων αποτελεί η αντιστοίχιση ενεργειών ή μέτρων συμμόρφωσης με τα επίπεδα επικινδυνότητας που προέκυψαν στο προηγούμενο βήμα (2).

Προκειμένου ο ελεγκτής να καταλήξει στην ορθότερη απόφαση για τις ενέργειες ή τα μέτρα συμμόρφωσης που θα επιβληθούν, αντιστοιχίζονται οι ενέργειες ή μέτρα, με το αντίστοιχο επίπεδο συμμόρφωσης.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα πιθανά μέτρα και κυρώσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 151 του ν. 4512/2018 και στον νόμο 4235/2014, καθώς και η προτεινόμενη χρήση τους, ανάλογα με το επίπεδο των παραβάσεων.

Ενέργεια συμμόρφωσης	Μέτρα επιβολής
Υψηλή επιβολή μέτρων:	Αναστολή/ ανάκληση, δέσμευση/κατασχεση, διοικητικές κυρώσεις, ποινικές κυρώσεις
Μεσαία επιβολή μέτρων:	Διοικητικές κυρώσεις, παροχή γραπτών συστάσεων
Χαμηλή επιβολή μέτρων:	Παροχή προφορικών και γραπτών συστάσεων

Πίνακας 2: Πίνακας αντιστοίχισης ενέργειας συμμόρφωσης με τα διαθέσιμα μέτρα συμμόρφωσης

(Ε) Τελικό συμπέρασμα επιβολής μέτρων συμμόρφωσης

Σε αυτό το τελευταίο στάδιο της διαδικασίας του ΜΕΣ, ο ελεγκτής διαμορφώνει το τελικό συμπέρασμα περί των απαιτούμενων μέτρων και ενεργειών για την επίτευξη της συμμόρφωσης και το καταγράφει στον πίνακα διορθωτικών ενεργειών ή/και στην έκθεση ελέγχου. Κατά τη λήψη της τελικής απόφασης για την επιβολή ενεργειών ή μέτρων συμμόρφωσης, ο ελεγκτής βεβαιώνει ότι:

- Το μέτρο ή η ενέργεια συμμόρφωσης που επιλέγει αντιμετωπίζει κατά προτεραιότητα τους πιο σοβαρούς κινδύνους εντός χρονικών ορίων
- Η αιτία του κινδύνου έχει αντιμετωπιστεί
- Οι αστοχίες και ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης έχουν τεθεί υπό έλεγχο
- Τα κύρια προβλήματα έχουν αντιμετωπιστεί.

Υιοθέτηση του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 149 του ν. 4512/2018, το ΜΕΣ υιοθετείται με την έκδοση σχετικής απόφασης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα www.minagric.gr. Μέσω της δημοσιοποίησης του νέου αυτού εργαλείου αφενός ενισχύεται η διαφάνεια και αφετέρου εξοικειώνονται οι επιχειρήσεις με την συστηματική προσέγγιση των ενεργειών συμμόρφωσης.